

LEERLINGENFICHE

**ODILE EN DE WERELD
ACHTER ONZE CHOCOLADE**

Oefening 1: Van de cacaoboon tot de chocoladereep

Zet de stappen in de juiste volgorde door ze te nummeren. Gebruik het verhaal en de beschrijvingen onder de tekeningen als hulp!

Als je chocolade koopt, kun je ervoor zorgen dat de boeren een eerlijk loon krijgen en dat de cacao op duurzame wijze wordt verbouwd. Maar hoe kies je de juiste chocolade? Dat ontdek je in opdracht 6!

1

De cacaovruchten worden geoogst door de boeren en boerinnen

Zodra de bonen gefermenteerd zijn, laat men ze in de zon drogen

De zakken met cacaobonen worden per schip vanuit West-Afrika naar Europa vervoerd

De verpakte chocoladerepen worden naar de winkels vervoerd

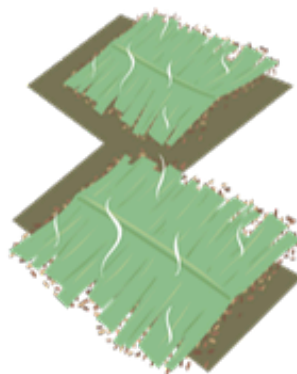

De chocoladerepen liggen klaar om gekocht te worden!

2

In de fabriek worden de
cacaobonen gebrand en
tot chocolade verwerkt

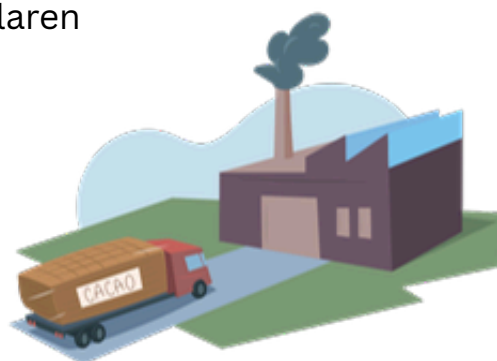
Vervolgens laat men de
cacaobonen onder
bananenbladeren
fermenteren

Voor het transport worden
de bonen gesorteerd om
beschimmelde exemplaren
te verwijderen

De cacaovruchten worden
opengesneden om de
cacaobonen eruit te halen

Vrachtwagens brengen de zakken
naar de fabriek voor verwerking

Oefening 2: Quiz – Bouw je eigen regenwoud

Probeer samen met je teamgenoten een zo groot mogelijk regenwoud te vormen door de vragen goed te beantwoorden! Voor elk goed antwoord teken je een onderdeel van het regenwoud (boom, blad, bloem...) op je blad; bij een fout antwoord teken je niets. Het team met het meest uitgestrekte regenwoud wint de quiz!

Vraag 1: Waar bevinden zich de meeste cacaoplantages ter wereld?

- a) West-Afrika
- b) Europa
- c) Antarctica
- d) Noord-Amerika

Vraag 2: Tropische regenwouden zijn belangrijk omdat ze onderdak bieden aan veel dieren.

(Waar / Niet waar)

Vraag 3: Eén enkele cacaoboom kan per jaar honderden repen chocolade opleveren.

(Waar / Niet waar)

Vraag 4: Wie werkt er vaak hard op de cacaoplantages?

- a) Mannen, vrouwen en kinderen
- b) Alleen mannen
- c) Toeristen
- d) Boswachters

Oefening 2: Quiz – Bouw je eigen regenwoud

Vraag 5: Wat is de eerste stap bij het maken van chocolade?

- a) De cacaobonen roosteren
- b) De cacaovruchten oogsten
- c) De chocolade smelten
- d) De winkel vullen

Vraag 6: Waarom is het beter om Fairtrade-chocolade te kopen?

- a) De boeren krijgen een eerlijke prijs
- b) Kinderen kunnen naar school gaan
- c) Het helpt de bossen te beschermen
- d) Alle voorgaande punten zijn juist

Vraag 7: Welk(e) product(en), vervaardigd op een niet-duurzame manier, kan (kunnen) ontbossing veroorzaken?

- a) Chocolade
- b) Palmolie
- c) Sojabonen
- d) De drie voorgaande producten veroorzaken ontbossing

Vraag 8: Welk(e) dier(en) leeft (leven) in het regenwoud?

- a) De chimpansee
- b) De jaguar
- c) De bosolifant
- d) Alle drie deze dieren

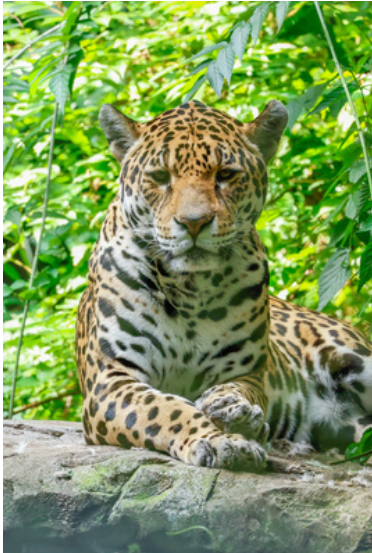
Vraag 9: Wat gebeurt er als cacaobonen na het drogen te vochtig blijven?

- a) Ze gaan rotten
- b) Dat maakt niet uit
- c) Ze worden chocolade
- d) Ze worden blauw

Oefening 3: Bedreigde dieren in het regenwoud

De jaguar, de orang-oetan en de bosolifant leven allemaal in de tropische regenwouden. **Verbind** het juiste kenmerk met het juiste dier.

- Leeft in Zuid-Amerika
- Voedt zich voornamelijk met bladeren en takjes
- Jaagt op dieren
- Leeft hoog in de bomen
- Vlekken als camouflage

- Komt voor in Afrika en Azië
- Houdt van water en zwemt graag
- Komt alleen in Azië voor

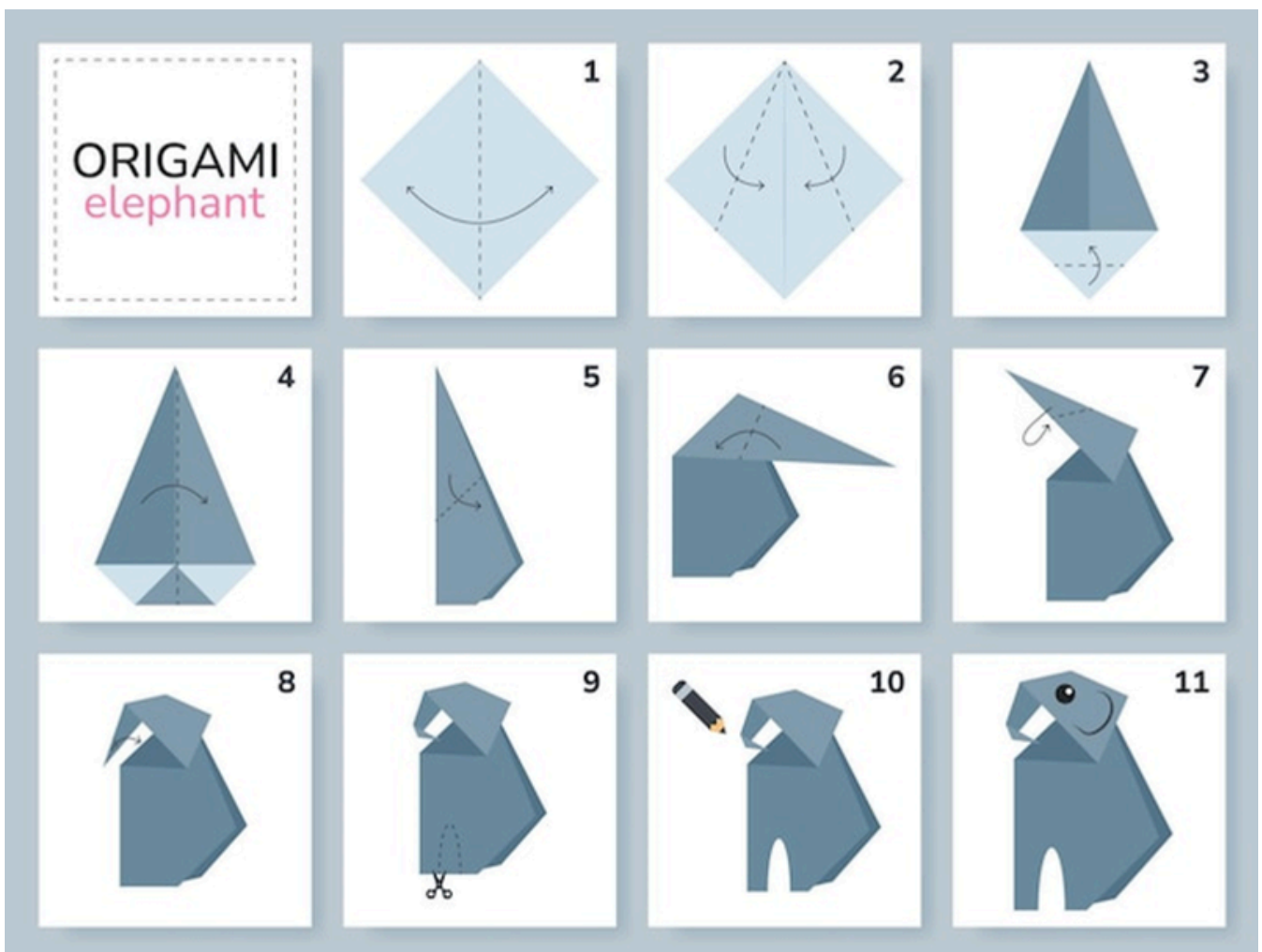
- Voedt zich voornamelijk met fruit, zoals mango's
- Communiceert over lange afstanden met behulp van lage geluiden die wij nauwelijks kunnen horen

Oefening 4: Odile, de bosolifant

Wist je dat er verschillende soorten olifanten bestaan?

Odile, de olifant uit het verhaal, is een Afrikaanse bosolifant. Afrikaanse bosolifanten leven in tropische bossen en zijn ontzettend belangrijk voor hun leefomgeving! Zo bevatten olifantenuitwerpselen bijvoorbeeld allerlei soorten zaden. Door fruit te eten, zaaien olifanten planten in het bos! Bovendien voeden sommige insecten zich met hun uitwerpselen. En wanneer de voetafdrukken van olifanten gevuld zijn met regenwater, kunnen kikkers er hun eitjes in leggen.

Maak je eigen bosolifant! Vouw een olifant van papier, zoals hieronder aangegeven. Je kunt je olifant vervolgens in het regenwoud plaatsen dat je eerder hebt getekend!

Oefening 5: Welke chocolade kies ik, en waarom?

Denk samen met je leerkracht en je klasgenoten even na over de chocolade die je thuis hebt en waarom je juist die hebt gekozen in plaats van een andere.

Beantwoord de volgende vragen individueel:

a) Heb je soms zin in iets omdat je het op televisie hebt gezien? Kun je een voorbeeld geven?

b) Heb je soms zin in iets omdat je vrienden het hebben? Kun je een voorbeeld geven?

c) Kies je soms een product (zoals chocolade) omdat de verpakking je aanspreekt (kleuren, tekeningen, enz.)? Kun je een voorbeeld geven?

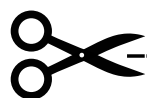
d) Kies je vaker een product dat goedkoper is? Kun je een voorbeeld geven?

e) Let je op het aspect 'duurzaamheid' wanneer je een product kiest? (Is dit product goed voor de planeet en voor de telers?). Kun je een voorbeeld geven?

Oefening 6: Kies bewust je chocoladereep in de winkel

Welke van deze labels, die je op de verpakkingen van chocolade (en andere voedingsmiddelen) kunt vinden, ken je? Welke heb je al eens gezien?

Een **label** is een soort etiketje of tekening dat op een product (zoals speelgoed, voedsel of kleding) wordt geplakt om ons belangrijke informatie over dat product te geven.

Knip de etiketten uit en plaats ze op de volgende pagina in de juiste categorie. Wacht op de verbetering om zeker te zijn voordat je ze opplakt!

Deze labels geven aan dat deze chocolade op een **milieuvriendelijke** manier is geproduceerd:

Deze labels geven aan dat deze chocolade is geproduceerd met **respect voor de producenten**:

Deze labels geven aan dat deze chocolade is geproduceerd met **respect voor de natuur ÉN de producenten**:

Door chocolade te kiezen die **meerdere labels** draagt, kun je de voordelen van deze verschillende labels combineren.

Oefening 7: Hoe loopt het verhaal van Odile en Nyssa af?

Pak je potloden, scharen, lijm...!

In het Kamishibai-verhaal hebben we gezien dat het regenwoud er slecht aan toe is, dat de dieren worden bedreigd en dat kinderen op de plantages moeten werken en niet naar school kunnen gaan.

Samen kunnen we ervoor zorgen dat hun toekomst er anders uit ziet!

Bedenk samen met de hele klas hoe het verhaal afloopt en teken dit op een grote poster. Wees creatief: je kunt er elementen uit de natuur in verwerken (bladeren, takken, enz.).

Bedenk welke veranderingen je graag zou zien op het gebied van het milieu en op sociaal vlak (arbeidsomstandigheden van de cacaoboeren, enz.).

Wat is jouw oplossing? Vertel het aan de hand van een tekening en vervolledig het verhaal!

